

# Verksamhetsplan för år 2025

*Fäbodkulturen i Sverige och Norge blev i december 2024 upptagna på listan över immateriella kulturarv till mänskligheten. Ett stort erkännande till alla fäbodbrukare och de som stödjer fäbodkulturen. Denna händelse gör att vi under 2025 har en möjlighet att lyfta vår verksamhet och göra så att fäbodrörelsen och vårt förbund växer. Vi måste bli starkare eftersom antalet fäbodar med traditionell verksamhet där mjölk från kor och getter som ger livsmedel i form av smör, ost och messmör minskar. En minskning som i huvudsak beror på en dålig lönsamhet och svårigheter med att nya brukare vill och kan ta över fäboddriften. I den problematiken ligger förbundets uppgift. Att påverka och skapa förståelse och engagemang, opinionsbildning och vara fäbodbrukets och fäbodrörelsens röst i samhället.*

.....

## *”Fäbodens värden – ett kulturarv för världen”*

Detta var förbundets projektnamn för vägen mot att bli upptagen på Unescos lista över immateriellt kulturarv. Förbundet arbetade på Kulturdepartementets uppdrag fram en ansökan tillsammans med Norsk seterkultur. Ett stort arbete gjordes av ett flertal personer och den 3 december 2024 gick vi i mål. Nu är fäbodbruket ett:

## Immateriellt kulturarv för mänskligheten

Detta kommer förstås prägla verksamhetsplaneringen under 2025. Vi avser genomföra följande aktiviteter i egen regi och i samverkan med andra:

- *Verksamhetsplaneringen görs tillsammans med våra regionala föreningar.*
- *Tillsammans med de regionala föreningarna arbeta för att stärka fäbodkulturen.*
- *Starta arbetet med att se över regionala stadgar i syfte att göra så att förbundets och de regionala stadgarna går i linje med varandra.*
- *Utökad samverkan med andra organisationer som driver frågor i linje med FSF.*

- *Möten med myndigheter för att se hur de kan stödja och främja fäbodkulturen och fäbodbruket.*
- *Söka bidrag för att skapa en mobil utställning om fäbodkulturen som kan vandra runt bland fäbodlänen.*
- *Fortsätta gemensamt arbete tillsammans med Norsk Seterkultur.*
- *Undersöka möjligheten att genomföra en resa till Norge för beslutsfattare och myndighetsföreträdare för att ta del av hur Norge jobbar med seterkultur.*
- *Familjearrangemang i samverkan med de regionala föreningarna.*
- *Fortsätta utveckla den nya hemsidan.*
- *Ta fram skyltar som kan m.a.a. utnämningen av UNESCO som kan sättas upp på ett antal fäbodar.*
- *Öka antalet medlemmar.*
- *Vidhålla den höga kvalitén på vår tidning.*
- *Ta fram en policy om hur ordet och varumärket "Fäbod" ska få användas utan allt för mycket byråkratiskt krångel.*
- *FSF ska delta i de programråd, styrorgan eller delegationer där vi ingår.*
- *FSF ska göra en översyn av hur fäbodar och fäbodkulturen finns beskrivna i de kommunala översiktsplanerna där vi verkar.*
- *FSF ska undersöka möjligheten att tillsammans med Länsstyrelserna i fäbodlänen göra en inventering av historiska och nuvarande fäbodar.*
- *Genomföra fäbodriksdagen i samarbete med JHF.*
- *Genomföra årsstämma i Gävleborg.*
- *Utveckla fäbodar som besöksmål och arena för kulturarrangemang.*
- *FSF fortsätter driva och bevaka fäbodfrågor hos SJV kring utveckling av fäbodstödet, ersättningsklasser samt ettåriga förlängningar av miljöstöd till fäbodar.*
- *FSF fortsätter att driva rovdjursfrågorna.*
- *FSF fortsätter driva på för regelförenklningar kring småskalig livsmedelsproduktion.*

## **Positionspapper**

FSF har tagit fram ett positionspapper där vi samlat våra ställningstaganden i olika frågor som berör våra medlemmars verksamhet. Detta positionspapper används i dialoger med myndigheter och när vi behöver framföra våra synpunkter i olika sammanhang. Bifogas som bilaga.

## **Styrelse, arbetsgrupper och ansvarsfördelningar**

Styrelsen kommer att utöka antalet arbetsgrupper. Styrelsen räknar med att ha 8 styrelsemöten under året varav de flesta kommer att vara digitala. Styrelsen

deltar också på fäbodriksdagen och andra aktiviteter som anordnas inom fäbodrörelsen. En gemensam planeringsdag med de regionala föreningarna genomförs. Samverkan mellan förbundsstyrelsen och de regionala styrelserna är viktigt. Icke formella kontakter genom telefonsamtal och mejl kommer att ske. Hemsidan och sociala medier ska användas för att kommunicera aktuella frågeställningar.

### **Planerade grupper/ansvarsområden är:**

- Beredningsgrupp
- Projektansökningar och redovisningar
- Redaktionskommitté för tidningen och hemsidan
- Näringslivsgruppen – lönsamheten i fäbodbruket, småskaligt jordbruk. Skogsbruk.
- Immateriellt kulturarv
- Viltförvaltningsnätverk
- Livsmedel och Varumärket fäbod
- Mulbetesrätten.
- Kommunala översiktsplaner
- Broschyr – nu är du i ett fäbodområde
- Kontakt Jordbruksverket
- Marknadsföring inklusive medlemsvärvning
- Medlemsansvarig
- Hemsidan.
- Stadgrupp som tillsammans med de regionala föreningarna tar fram regionala stadgar som synkroniseras med förbundets.
- Arbetsgrupp som ser över de kommunala översiktsplanerna i fäbodområdet för att säkerställa att fäbodbruket finns med.
- Ytterligare arbetsgrupper kan tillkomma.

### **Deltagande i andra nätverk och forum**

- Samverkan med Norsk Seterkultur.
- Nationella rovdjursrådet.
- Internationella frågor och deltagande i European Forum on Nature Conservation and Pastoralism (EFNCP) och det nya nätverket IYRP och RISG Europe (Regional IYRP Support Group) <https://iyrp.info/>
- Deltagande i Programrådet för implementering av FN:s konvention för traditionell och lokal kunskap om biologisk mångfald. Artiklarna 8j och 10c.